

ROZWÓJ MOWY A URZĄDZENIA CYFROWE

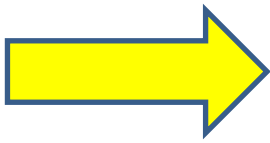
Do urządzeń cyfrowych zalicza się przede wszystkim: telewizję, komputer/laptop, tablet, smartfona. Podczas ich wykorzystania **stymulujemy pracę prawej półkuli mózgu** odpowiedzialnej za odbieranie informacji przekazywanej za pośrednictwem obrazu. Trzeba podkreślić, że obrazy udostępniane przez media cechuje **duża dynamika**, która niejako **blokuje odbiór informacji językowych zachodzących w lewej półkuli mózgu**. Kolejnym odbieranym podprogowo przekazem jest warstwa muzyczna. Zatem docierające z urządzeń mobilnych **obrazy i dźwięki wyprzedzają odbiór komunikatu słownego** i stąd mówi się o negatywnym wpływie technologii na proces rozwoju mowy.

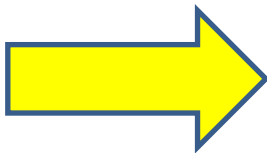
Według zaleceń **pediatrów**:

- **dzieci do lat dwóch** nie powinny w ogóle korzystać z mediów cyfrowych;
- **dzieciom między drugim a trzecim rokiem życia**, powinno się ograniczać czas spędzany przed ekranem do maksymalnie jednej godziny dziennie.

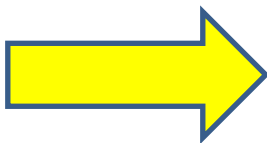
Z badań wynika, że media elektroniczne wywierają **negatywny wpływ na rozwój intelektualny dziecka**. Niemiecki neurobiolog **M. Spitzer** (autor polecanej pozycji *Cyfrowa demencja. W jaki sposób pozbawiamy rozum siebie i swoje dzieci*) przyrównuje przesiadywanie przed kolorowymi ekranami i głośnikami do przebywania w ciemnej piwnicy, twierdząc że efektywność tych dwóch czynności dla procesu nauki u dziecka ma dokładnie takie samo (nikłe) znaczenie. Zatem edukacyjny charakter bajek dedykowanych najmłodszym (maluchom do 3 roku życia) jest jedynie pozorem serwowanym przez producentów medialnych.

Zdaniem J. Cieszyńskiej, jeżeli dziecko już w wieku niemowlęcym korzysta z urządzeń wysokiej technologii, to wskutek plastyczności mózgu dochodzi do przystosowania się u niego do zaburzonego sposobu odbioru informacji w późniejszym wieku. W efekcie, dzieci te w wieku poniemowlęcym i przedszkolnym zatrzymują się na preferowanym przez niemowlęta sposobie odbioru, przez co łatwiej koncentrują się na tym, co dynamiczne niż statyczne. Stąd trudniej będzie im czerpać korzyść edukacyjną podczas np. czytania książek, przeglądania płaskich obrazów lub słuchania kierowanych do niego poleceń, uwag, opowiadań.

Zaleca się, aby limitować dostęp do urządzeń cyfrowych dzieciom kilkuletnim, u których stwierdzono zaburzenia rozwoju mowy (np. opóźniony rozwój mowy, afazję dziecięcą).

To, co jest z pewnością korzystne dla prawidłowego rozwoju mowy, a także optymalnego rozwoju intelektualnego dziecka to **interakcje społeczne**. Zachęca się do wprowadzania dziecka w świat języka za sprawą:

- **naturalnych komunikatów** uwzględniających potrzebę koncentrowania uwagi dziecka na twarzy dorosłego,
- **nazywania** elementów rzeczywistości z wykorzystaniem gestu wskazywania,
- **opowiadania/czytania** książek,
- podejmowania różnych **zabaw konstrukcyjnych i tematycznych**.

Hanna Szykowska-Tkaczyk